

Pravidla debaty Karl Popper

Návrh pravidel soutěžní debaty formátu “Karl Popper” pro debaty otevřeného turnaje Debatního poháru ve dnech 6.–8. 3. 2026

1. ÚVODNÍ USTANOVENÍ

1.1 CÍLE A ZÁSADY DEBATNÍHO PROGRAMU

Cílem debatního programu je přitažlivým způsobem napomáhat rozvoji dovedností, schopností a znalostí účastníků. Soutěžní debata má vyváženou měrou vzdělávat, formovat, ale také obsahovat sportovního ducha a společenské aspekty. Upřednostňování jednoho či několika těchto požadavků na úkor jiných znamená nepochopení základních principů soutěžní debaty. Nicméně z hlediska věku účastníků je nutno stránku formativní považovat za klíčovou, neboť dochází k utváření životních postojů. Z tohoto důvodu se účastníci zavazují, že:

- a. budou zachovávat zásady fair play, slušného chování a rytířství v tom nejlepším smyslu slova,
- b. vědomě nepoužijí nepravdivou informaci,
- c. jsou ochotni debatovat na dané teze.

Rozhodčí a koučové jednotlivých týmů se zavazují, že budou postupovat ve stejném duchu a v souladu s ním debaty připravovat a hodnotit.

1.2 STRUKTURA SOUTĚŽNÍCH DOKUMENTŮ

Těmito pravidly se řídí debaty formátu „Karl Popper“ soutěží Debatního programu Karla Poppera (KPDP), které pořádá Asociace debatních klubů, z.s. (dále jen „ADK“). Všichni účastníci soutěží se řídí Etickým kodexem účastníků soutěží.

Organizace soutěží se řídí Soutěžním řádem. Akreditace rozhodčích se řídí Akreditačním řádem.

Soutěžní dokumenty jsou platné vždy pro celou debatní sezónu a smí být měněny jen po skončení sezóny a před prvním turnajem nové sezóny. O změně soutěžních dokumentů rozhoduje Ředitelství soutěží.

2. DEBATA FORMÁTU KARL POPPER

2.1 TEZE

Teze debaty je tvrzení, které je formulováno dostatečně jasně a kontroverzně, aby se s ním dalo rozumně souhlasit i nesouhlasit. Teze má být formulována tak, aby jasně vymezila obsah debaty a aby se z ní dala odhadnout stanoviska obou týmů.

2.2 ROLE TÝMŮ

Debaty se účastní dva týmy (strany). Tým afirmativní obhájí přijatelnost teze a současně problematizuje její negaci, jak ji nabídl tým negativní. Tým negativní problematizuje přijatelnost obhajoby afirmativního týmu a současně problematizuje přijatelnost teze.

2.3 SLOŽENÍ TÝMŮ

Každý tým má nejméně tři členy, z nichž právě tři se aktivně účastní debaty. Jména a pořadí tří aktivních debatérů oznámí tým před začátkem debaty. Toto rozložení nelze po začátku debaty změnit. Výjimkou jsou pravidla pro řešení výpadku internetového připojení při online debatě nebo indispozice debatéra (čl. 3.7.5 Soutěžního řádu).

2.4 ROZHODČÍ

Debatu rozhoduje a vítěze debaty určuje rozhodčí nebo panel rozhodčích. Rozhodčí posuzují debatu nezávisle a nestranně.

Rozhodčí nevstupuje do debaty s výjimkou zabránění fyzickému násilí, nebo nápravy zjevného porušení pravidel, kterou je třeba zjednat okamžitě (např. porušení pořadí projevů mluvčích, hrubé vyrušování).

2.5 ETIKA DEBATOVÁNÍ

Dojde-li v průběhu debaty k hrubému porušení Etického kodexu účastníků soutěží, může předseda panelu po poradě s členy panelu debatu ukončit. Tým, který Etický kodex porušil, prohraje debatu kontumačně.

3. PRAVIDLA DEBATY

3.1 PRŮBĚH DEBATY A ROLE JEDNOTLIVÝCH MLUVČÍCH

3.1.1 PRVNÍ AFIRMATIVNÍ (A1)

- První mluvčí afirmativní strany (A1) může interpretovat tezi.
- A1 přednese argumentaci na obhajobu přijatelnosti teze (afirmaci teze).
- Po ukončení řeči odpoví A1 na otázky, které mu klade třetí mluvčí negativní strany.

3.1.2 PRVNÍ NEGATIVNÍ (N1)

- První mluvčí negativní strany (N1) může přijmout afirmativní interpretaci teze nebo přinést vlastní.
- N1 problematizuje afirmaci teze.
- N1 přednese argumentaci na obhajobu nepřijatelnosti teze (negaci teze).
- Po ukončení řeči odpoví N1 na otázky, které mu klade třetí mluvčí afirmativní strany.

3.1.3 DRUHÝ AFIRMATIVNÍ (A2)

- Byl-li veden spor o interpretaci, může se A2 ke sporu vyjádřit. Nepřijme-li opravenou interpretaci, může jediné hájit původní interpretaci představenou A1.

- b. Představil-li interpretaci až N1, může A2 vysvětlit, proč je v rozporu s pravidly, a nabídnout upravenou interpretaci.
- c. A2 rehabilituje afirmaci teze, tj. hájí ji po její problematizaci negativní stranou.
- d. A2 problematizuje negaci teze.
- e. Po ukončení řeči odpoví A2 na otázky, které mu klade první mluvčí negativní strany.

3.1.4 DRUHÝ NEGATIVNÍ (N2)

- a. N2 problematizuje rehabilitaci afirmace teze.
- b. N2 rehabilituje negaci teze, tj. hájí ji po její problematizaci afirmativní stranou.
- c. Po ukončení řeči odpoví N2 na otázky, které mu klade první mluvčí afirmativní strany.

3.1.5 TŘETÍ AFIRMATIVNÍ (A3)

- a. A3 problematizuje rehabilitaci negace teze.
- b. A3 porovná přesvědčivost argumentace obou stran.
- c. A3 porovná míru dosažení cílů oběma týmy. Snaží se přesvědčit rozhodčího, že afirmativní strana svůj cíl splnila lépe, tedy dokázala prostřednictvím své argumentace přijatelnost teze obhájit a negativní strana nedokázala obhájit nepřijatelnost teze.

3.1.6 TŘETÍ NEGATIVNÍ (N3)

- a. N3 porovná přesvědčivost argumentace obou stran.
- b. N3 porovná míru dosažení cílů oběma týmy. Snaží se přesvědčit rozhodčího, že negativní strana svůj cíl splnila lépe, tedy dokázala prostřednictvím své problematizace zpochybnit přijatelnost obhajoby afirmativního týmu a zároveň přijatelnost teze.

3.2 ČASOVÉ LIMITY

Každé řeči je vyhrazeno 6 minut. Dotazování trvá 3 minuty.

Pokračuje-li mluvčí v projevu po uplynutí časového limitu, nebude obsah toho, co řekl po limitu, s výjimkou dokončení myšlenky, brán rozhodčím v potaz.

V průběhu debaty má každý tým právo vybrat si 5 minut na přípravu. Čas na přípravu si týmy vybírají před projevy svých mluvčích, popř. rovněž před zahájením dotazování některým ze svých mluvčích.

3.3 KOMUNIKACE BĚHEM DEBATY

Debatéři jednoho týmu spolu mohou hovořit pouze během času na přípravu kteréhokoli týmu. V průběhu jednotlivých řečí a dotazování spolu nehovoří.

Jakákoliv komunikace mezi týmem a právě hovořícím řečníkem je nepřípustná. Jakákoliv komunikace kouče, nedebatujícího náhradníka nebo publika s týmem je během debaty nepřípustná.

Zastává-li kouč nebo nedebatující náhradník funkci časoměřiče, smí dávat pouze standardní signály časoměřiče.

3.4 DEBATOVÁNÍ V TÝMECH

Přestože role jednotlivých mluvčích v týmu je odlišná, musí jednotliví mluvčí obhajovat a rozvíjet argumentaci svého týmu a na podporu své strany v debatě vystupovat jednotně.

Za zjevně slabou budou rozhodčí považovat argumentaci, v níž si zásadně odporují jednotliví mluvčí téhož týmu. Protistraně pak k problematizaci takové argumentace postačí na tuto chybu poukázat.

3.5 INTERPRETACE

Účelem interpretace je vysvětlit, jak tým tezi rozumí a o čem hodlá debatovat. Součástí interpretace může být:

- a. definice – slovníkové vymezení pojmů v tezi,
- b. rámec – kontext, v němž se debata odehrává, a
- c. model – specifikace navrhovaného opatření.

Obě strany mohou interpretovat tezi jakýmkoliv způsobem za předpokladu, že:

- a. interpretace se nevzdaluje prostému významu teze,
- b. nedojde k účelovému pozměňování významů slov,
- c. je i jinak "rozumná".

Otázku, zda se interpretace vzdaluje prostému významu teze, rozhodčí posoudí z pohledu průměrného, inteligentního člověka.

Interpretace není rozumná, jestliže výrazně zužuje prostor pro argumentaci protistrany nebo ji staví do těžce obhajitelné pozice.

3.6 VÍTĚZSTVÍ V DEBATĚ

Při určování vítěze debaty rozhodčí vychází z porovnání přesvědčivosti argumentace obou týmů. Argumentaci týmů hodnotí z pozice průměrného, inteligentního člověka, bez ohledu na své názory na debatovanou problematiku a na specifické znalosti, jimiž disponuje. Přesvědčivost argumentace posoudí s ohledem na kritéria uvedená v části 4.1. Rozhodčí nepřikládá váhu argumentaci zjevně nepravdivé nebo irelevantní.

V debatě vítězí tým afirmativní, jestliže je afirmace teze přesvědčivější než její problematizace a zároveň je jeho problematizace negace teze přesvědčivější než její obhajoba. V debatě vítězí tým negativní, jestliže je negace teze přesvědčivější než její problematizace a zároveň je jeho problematizace afirmace teze přesvědčivější než její obhajoba.

Pokud je afirmace teze přesvědčivější než její problematizace, ale problematizace negace teze není přesvědčivější než její obhajoba, zvítězí tým afirmativní, jestliže je při obhajobě afirmace teze proti její problematizaci přesvědčivější než tým negativní při obhajobě negace teze proti její problematizaci. Tým negativní zvítězí, jestliže je při obhajobě negace teze proti

její problematizaci přesvědčivější než tým afirmativní při obhajobě afirmace teze proti její problematizaci.

Pokud tým afirmativní obhájí přijatelnost teze a zároveň tým negativní její nepřijatelnost, zvítězí tým afirmativní, jestliže je afirmace teze přesvědčivější než negace teze. V opačném případě vítězí tým negativní

Pokud nelze určit vítěze debaty na základě výše zmíněných kritérií, vítězí afirmativní tým.

3.7 DOTAZOVÁNÍ

Tazatel se ptá, tázaný odpovídá. Odpovídající smí odmítnout odpověď na osobní otázku. Tazatel smí tázaného přerušit, pokud zjevně nemluví k věci.

4. HODNOCENÍ DEBATY

4.1 OBSAH

Obsahem se rozumí použitá argumentace bez ohledu na kvalitu přednesu a podání. V kategorii obsahu rozhodčí hodnotí zejména:

- a. kvalitu, hloubku a logickou správnost analýzy problémů, které s tezí souvisí, tj. zda mluvčí správně identifikují, chápou a vysvětlují podstatu těchto problémů,
- b. relevanci argumentů ve vztahu k tezi, tj. do jaké míry přednesená argumentace (ne)přijatelnost teze obhajuje, popř. její obhajobu problematizuje, a zda je z řeči zřejmý dopad argumentace na obhajobu přijatelnosti teze,
- c. kvalitu a úroveň dokazování, tj. zda a do jaké míry přednesené důkazy podporují argumentaci týmu, zda pocházejí z věrohodných zdrojů a zda mluvčí jejich obsah a význam chápe a je schopen je vysvětlit,
- d. kvalitu vyvozování dopadů a jejich provázanost s argumentací, tj. zda mluvčí uvádí a vysvětluje dopady.

4.2 FORMA

V kategorii formy rozhodčí zejména hodnotí:

- a. styl – výběr vhodných jazykových prostředků (bohatost slovní zásoby, spisovnost, schopnost formulace myšlenek, kompozice projevu, užívání řečnických figur apod.),
- b. způsob přednesu – zde jde jednak o zvukovou stránku jazyka (artikulaci, intonaci, frázování, tempo), jednak o prostředky mimojazykové komunikace (mimiku, gesta, postoj, kontakt s publikem),
- c. plynulost a řečnickou přesvědčivost projevu – tzn., zda má řeč vhodný a poutavý úvod a závěr, zda dokáže zaujmout (např. také svou pohotovostí či

vtipem) a upozornit posluchače na klíčové body projevu, zda jde skutečně o přednes a nikoli o předčítání projevu, a také nakolik je řečník schopen eliminovat ve svém projevu nudné fráze a formalismy.

Debatéři si v průběhu debaty vykaží.

4.3 STRATEGIE

V kategorii strategie se zejména hodnotí:

- a. zda mluvčí plní svoji úlohu v debatě,
- b. konzistence argumentace a to jak v rámci jednoho projevu, tak mezi projevy jednotlivých mluvčích téhož týmu; tj. zda se jednotlivé argumenty a projevy navzájem podporují a doplňují, nebo zda si protiřečí,
- c. zda mluvčí sledují projevy svých kolegů a oponentů a ve svých řečech reagují na podstatné body argumentace předřečníků, zda používají informace získané během dotazování,
- d. struktura projevu mluvčího, tj. zda je řeč členěna na jednotlivé body, které na sebe logicky navazují,
- e. rozvržení času, tj. zda mluvčí naplní časový limit a zda jej nepřekročí (tolerance +/- 15 sekund), dále zda věnuje jednotlivým argumentům čas, který odpovídá jejich relevanci pro obhajobu (ne)přijatelnosti teze.

4.4 BODOVÉ HODNOCENÍ

Bodové hodnocení slouží jako dodatečné kritérium hodnocení debaty. Není faktorem, který by rozhodoval o vítězství v debatě; vítězství v debatě může rozhodčí přisoudit i týmu, jemuž přidělil nižší počet bodů (tzv. „low point win“).

Zásadně nepřípustné je hodnocení výkonu debatéra méně než 50 nebo více než 100 body (v součtu kategorií obsahu, strategie a formy a po započítání bodů za dotazování). Průměrný debatér obdrží 75 bodů.

Za dotazování může rozhodčí debatérovi přičíst nebo odečíst od hodnocení jeho řeči až 5 bodů. Úpravou zohlední, jak se debatérův výkon v dotazování odlišuje od jeho výkonu v řeči (mají-li otázky nebo odpovědi stejnou úroveň jako řeč, nebude rozhodčí hodnocení upravovat). U prvních mluvčích se provádí jen jedna úprava s ohledem na výkon mluvčího v obou dotazováních.

Při bodovém hodnocení vycházejí rozhodčí z bodovací tabulky, která je přílohou pravidel. Přitom dbají, aby obdobné výkony hodnotili obdobným počtem bodů, a přihlížejí rovněž ke standardu ostatních rozhodčích. Cílem je, aby debatér obdržel za obdobný výkon od kteréhokoli rozhodčího obdobný počet bodů.

4.5 ROZBOR DEBATY

Rozhodčí po skončení debaty na základě svých záznamů zdůvodní, kdo a proč debatu vyhrál. Zdůvodnění má být stručné, jasné a přesvědčivé, založené na rozboru argumentace, která v debatě zazněla.

Součástí odůvodnění je rovněž zhodnocení debaty včetně rad pro debatéry, jak se vyvarovat chyb, kterých se v debatě dopustili, a jak dále zlepšit své dovednosti. Rozhodčí dbají, aby zpětná vazba byla povzbudivá.

Všichni rozhodčí si povinně vedou poznámky o průběhu debaty.

Nový pojem	Současný pojem	Poznámka
Přijatelnost teze	Platnost teze / obhajoba teze	V debatě není možné prokázat platnost teze, protože to neodpovídá formální logice (teze je platná, pokud jsme ji formálně dokázali = je vždy pravdivá). V debatě se obvykle bavíme o budoucím vývoji nebo morálních soudech, které formálně dokazovat nejde. Můžeme být maximálně přesvědčivější při obhajobě jejich přijatelnosti.
Problematizace přijatelnosti obhajoby / Argumentace problematizující přijatelnost obhajoby	Vyvracení (afirmativní linie)	Úplně správně by to mělo být <i>problematizace přijatelnosti obhajoby přijatelnosti teze</i> , ale to by nešlo pravidla vůbec číst.
Afirmace teze / Obhajoba přijatelnosti teze / Argumentace obhajující přijatelnost teze	Afirmativní konstruktivní linie	
Negace teze / Obhajoba nepřijatelnosti teze / Argumentace obhajující nepřijatelnost teze	Negativní konstruktivní linie	
Interpretace	Definice	Zahrnuje současnou definici, rámec a model. V současnosti pojem definice zahrnuje rámec a model taky, ale samotný pojem je matoucí. Pojem interpretace dává jasně na vědomí, že rámec a model jsou jeho součástí.
Rámec	N/A	Dosud jsme neoficiálně používali pojmy framing nebo rámcování.
Model	N/A	Dosud jsme v pravidlech nepoužívali.
Nepřijatelnost teze	N/A	Náš pojem by asi byla neplatnost teze, ale v původních pravidlech se nevyskytuje.
Problematizace afirmace teze	Vyvracení afirmativní konstruktivní linie	

Problematizace negace teze	Vyvracení negativní konstruktivní linie	
Problematizace rehabilitace afirmace teze	N/A	Tenhle pojem nám chyběl, ale jedná se o činnost N2.
Problematizace rehabilitace negace teze	N/A	To stejné, ale naopak.
Porovnání přesvědčivosti argumentace	N/A	Zavádíme nově
Porovnání míry dosažení cílů obou týmů	Označení a analýza klíčových sporů v debatě	
Přesvědčit	Prokázat	
Dotazování	Křížový výsledek	